

IM. STEFANA

**FUNDACJA
BATOREGO**

ul. Sapieżyńska 10a
00-215 Warszawa
tel. 22 536 02 00
fax 22 536 02 20
batory@batory.org.pl
www.batory.org.pl

Informacja prasowa

Warszawa, 16 października 2018

Kto i jak zagłosuje w wyborach samorządowych?

Badania CBOS zrealizowane na zamówienie Fundacji Batorego pokazują, że aż 81 proc. uprawnionych do głosowania respondentów planuje wziąć udział w wyborach samorządowych, ale eksperci szacują, że frekwencja wyborcza wyniesie 49 proc. Aż 76 proc. osób deklarujących, że pójdzie do urn jest przekonanych, że udział w wyborach jest obowiązkiem każdego Polaka.

Jarosław Flis przeanalizował wyniki wyborów samorządowych od 2002 roku i porównał je z wynikami wyborów parlamentarnych i europejskich. Dane te posłużyły do stworzenia obrazu dotychczasowych zachowań wyborczych Polaków.

*„Analiza pokazuje, że frekwencja w wyborach samorządowych jest mocno uzależniona od wielkości miejscowości – im mniejsza miejscowość, tym frekwencja jest wyższa. To odwrotna zależność niż w przypadku wyborów parlamentarnych i europejskich” – tłumaczy **Jarosław Flis**, ekspert Fundacji Batorego.*

Ekspert podzielił wyborców na trzy grupy: „totalnych”, „medialnych” i „lokalnych”. Ci pierwsi biorą udział we wszystkich wyborach, wyborcy „medialni” – tylko w wyborach, które dotyczą instytucji obecnych w mediach, czyli np. Sejmu, a wyborcy „lokalni” biorą udział w wyborach samorządowych, ale nie chodzą na wybory europejskie.

Adam Gendźwił na podstawie sondaży opinii publicznej publikowanych przed wyborami od 2002 do 2014 przewiduje ilu Polaków zagłosuje w zbliżających się wyborach samorządowych, czym będą wyróżniać się głosujący, a także co może kierować ich decyzjami. Analiza pokazuje rosnący trend udziału w wyborach.

*„W prowadzonych wcześniej sondażach respondenci mogą na wyrost deklarować chęć uczestnictwa w wyborach, ale biorąc pod uwagę tendencje – szacowana frekwencja w tych wyborach może wynieść 49 proc.” – ocenia **Adam Gendźwił**, ekspert Fundacji Batorego.*

W wyborach samorządowych podobnie jak w wyborach parlamentarnych większą mobilizację do udziału w wyborach deklarują osoby wykształcone i o wyższych dochodach. W wyborach samorządowych bardziej niż w parlamentarnych zauważalna jest mobilizacja elektoratu lewicowego. Wyborcy największą wagę przywiązują do wyborów najniższego szczebla, najbardziej spersonalizowanych – na wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Jednocześnie niewielki odsetek uznaje wybory do sejmików za najważniejsze, co stoi w kontraście do tego, jaką wagę do wyborów do sejmików przywiązują politycy największych partii i część publicystów.

Marta Żerkowska-Balas przyjrzała się motywacjom osób deklarujących udział w wyborach na podstawie wyników sondażu CBOS zrealizowanego na zlecenie Fundacji Batorego w październiku 2018.

„Badania pokazują, że frekwencja w najbliższych wyborach może być rekordowa. Według deklaracji 21 października aż 81 proc. uprawnionych do głosu planuje odwiedzić lokale wyborcze. Są przesłanki pozwalające twierdzić, że wysoki odsetek osób deklarujących swój udział w wyborach wiąże się z faktem, że jest to działanie społecznie pożądane” – podsumowuje **Marta Żerkowska-Balas**, ekspertka Fundacji Batorego.

Najistotniejszym elementem różnicującym jest wykształcenie, poziom dochodów i aktywność religijna. Odsetek osób wahających się lub przekonanych o tym, że nie pójdą do urn jest wyższy wśród respondentów z niższym wykształceniem, niezadowolonych ze swojej sytuacji materialnej i nieregularnie uczestniczących w nabożeństwach.

Według Marty Żerkowskiej-Balas ze skłonnością do udziału w wyborach samorządowych wiąże się silna tożsamość lokalna. Poczucie związku z samorządem jest wyższe u osób zdecydowanych pójść na wybory niż u osób wahających się i deklarujących, że nie wezmą udziału w wyborach. Decyzja o udziale w wyborach jest mocno zdeterminowana przez czynniki o naturze politycznej. Osoby deklarujące pójście do urn są przekonane, że udział w wyborach jest obowiązkiem każdego Polaka (76 proc. wskazań respondentów). Wśród najczęściej wybieranych odpowiedzi na pytanie o przyczyny chęci udziału w wyborach pojawia się również przekonanie o tym, że głosując na swoich reprezentantów można poprawić sytuację w swojej miejscowości. Popularność tej odpowiedzi wiąże się z rosnącym przekonaniem, że mamy wpływ na to, co dzieje się w naszym najbliższym otoczeniu.

Znaczący odsetek badanych deklaruje, że zagłosuje w zbliżających się wyborach po to, by poprzeć konkretną osobę (47 proc. respondentów), partię (34 proc.) czy komitet wyborczy (23 proc.). Taki wynik świadczy o dużej personalizacji wyborów samorządowych. Najczęściej wybieraną odpowiedzią na pytanie o to, dlaczego respondent waha się lub nie zamierza wziąć udziału w wyborach samorządowych jest brak zainteresowania polityką (45,3 proc.).

Badanie CAPI zrealizowane na zlecenie Fundacji Batorego przez CBOS na losowej próbie reprezentatywnej 1016 dorosłych Polaków. Badanie zrealizowano w dniach od 4 do 11 października 2018 roku.

Do pobrania:

[„Kto i jak zagłosuje w wyborach”](#), Adam Gendźwiłł

[„Wybory samorządowe – wzory zaangażowania”](#), Jarosław Flis

[„Rekordowa frekwencja”](#), Marta Żerkowska-Balas

Noty o autorach:

Marta Żerkowska-Balas – socjolożka, politolożka, iberystka, adiunkt w Instytucie Nauk Społecznych na Uniwersytecie SWPS w Warszawie. Zajmuje się badaniem mechanizmów kierujących decyzjami wyborców, relacjami między obywatelami a partiami politycznymi oraz zagadnieniami związanymi z praktyką i teorią demokracji.

Jarosław Flis – socjolog, dr hab. Wykładowca na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Komentator polityczny. Współpracuje z „Tygodnikiem Powszechnym”. Publikował w „Dzienniku. Polska. Europa. Świat”, „Gazecie Wyborczej”, „Polska. The Times” i „Rzeczpospolitej”. Autor

książek: Obywatel, biznes, władza. Powiązania międzysektorowe w Małopolsce (1999), Samorządowe public relations (2007), Złudzenia wyboru. Społeczne wyobrażenia i instytucjonalne ramy w wyborach do Sejmu i Senatu (2014).

Adam Gendźwiłł – doktor socjologii, adiunkt w Katedrze Rozwoju i Polityki Lokalnej na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego; obecnie na stypendium naukowym na Wydziale Nauk Politycznych i Zarządzania Publicznego Southern Denmark University w Odense (Dania); członek zespołu ekspertów Fundacji Batorego, autor publikacji dotyczących samorządów terytorialnych, polityki lokalnej, partii politycznych i systemów wyborczych.

Więcej informacji:

Wojciech Chaber

wchaber@batory.org.pl

forumIdei

Fundacja im. Stefana Batorego

tel. 22 536 02 30, faks 22 536 02 20